

Provinciale stimulering van Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO)

In de Woningbouwafspraken die VROM voor de periode 2005-2010 met 20 stedelijke regio's gemaakt heeft, is een stimuleringsbudget van € 42,5 miljoen voor particulier opdrachtgeverschap opgenomen. De Tweede Kamer heeft er in december 2006 via de motie Depla op aangedrongen dat landsbreed, dus ook buiten de stedelijke regio's, initiatieven specifiek voor *collectief particulier opdrachtgeverschap* ondersteund zouden worden.

Uit het budget voor eigenbouw is € 8 miljoen afgezonderd om via de provincies ten goede te komen van projecten die gebaseerd zijn op collectief opdrachtgeverschap.

Het geld is verdeeld over de twaalf provincies en bestemd voor burgers binnen een provincie, die zich in een groep hebben georganiseerd voor de realisatie van een woningbouwproject voor eigen bewoning. Op basis van een provinciale subsidieverordening kunnen zij een beroep doen op financiële ondersteuning, met name voor de startfase van hun project. Alle provincies hebben een dergelijke regeling gemaakt.

De storting van € 8 miljoen in het Provinciefonds is eenmalig. Iedere provincie kan deze middelen met eigen accenten in de komende jaren inzetten voor de bevordering van CPO.

Het overzicht hieronder geeft aan hoe de provincies de middelen inzetten. Het overzicht gaat in op de hoofdlijnen van de regelingen en vervangt uiteraard niet de teksten van de regelingen. SEV Realisatie aanvaardt geen aansprakelijkheid voor mogelijke misverstanden die uit lezing van het overzicht kunnen ontstaan.

In het kader van de landelijke kenniscampagne over collectief particulier opdrachtgeverschap kwamen de provincies eind 2007 bijeen om op de hoogte te raken van deze wijziging.

De campagne richt zich op professionals van gemeenten, architecten, adviseurs, corporaties en ontwikkelaars, maar ook op bewoners. Het doel van de campagne is een realistische beeldvorming over CPO, het benoemen van vermeende en reële belemmeringen en het overwinnen daarvan.

SEV Realisatie organiseert de campagne op verzoek van het Ministerie van VROM/WWI.

Diverse provincies gebruiken het Handboek 'Bouwen met burgers' om de gemeentelijke organisatie tips en werkwijzen aan te reiken met het oog op projectontwikkeling door burgers.

Meer informatie op www.iceb.nl of www.sev-realisatie.nl.

Overzicht provinciale stimulering (bijgewerkt tot 17 mei 2010)

provincie	voor wat?	wie vraagt aan?	subsidie per project	totaal beschikbaar	voorwaarden	opmerkingen
Groningen www.provinciegroningen.nl	Subsidie bestemd om externe deskundigheid in te huren voor procesbegeleiding of centrale coördinatie van een CPO groep. CPO project kan in: - nieuwbouw - verbouw bestaand pand - ingrijpende renovatie van woningen	Groep vraagt aan, voorzien van een advies door de gemeente	75% van de subsidiabele kosten tot maximum van € 50.000 per project	€ 411.100	Aanvraag moet passen binnen provinciaal omgevingsplan, regionaal en gemeentelijk woonplan Minimaal 10 woningen, behalve in Eemsdelta, De Marne en Oost Groningen, daar geldt een minimum van 3	
Friesland http://www.fryslan.nl/	De subsidie is bedoeld als bijdrage in de proceskosten die een CPO-groep maakt om tot realisatie van het woningbouwproject te komen. Deze kosten worden gemaakt in het voortraject: de fase na het moment dat de CPO-groep een vereniging of stichting opricht tot het moment dat de gemeente één of meerdere bouwvergunningen verleent aan de CPO-groep.	CPO groepen vragen aan, met steun van de gemeente; rechtspersoon verplicht	Max. € 40.000 per project	€ 414.996	Een project bestaat uit: Nieuwbouw van tenminste 3 koopwoningen; dat kan in een mix van koop- en huurwoningen Verbouw van bestaande panden (functiewijziging, bijvoorbeeld verbouw van school of kerk tot woningen dan wel ingrijpende collectieve renovatie van één of meerdere aangrenzende sterk verpauperde panden) waarbij tenminste 3 koopwoningen gerealiseerd worden.	
Drenthe www.drenthe.nl	Subsidie bestemd om externe deskundigheid in te huren voor procesbegeleiding of centrale coördinatie van een CPO groep. CPO project kan in: - nieuwbouw - verbouw bestaand pand - ingrijpende renovatie van woningen	Groep vraagt aan, voorzien van een advies door de gemeente	75% van de subsidiabele kosten tot maximum van € 50.000 per project	€ 358.406	Aanvraag moet passen binnen provinciaal omgevingsplan, regionaal en gemeentelijk woonplan Project omvat minimaal 3 woningen	

provincie	voor wat?	wie vraagt aan?	subsidie per project	totaal beschikbaar	voorwaarden	opmerkingen
Overijssel www.overijssel.nl	1. Kosten voor inhuur van advies over opstart- en procesbegeleiding van de CPO groep 2. Gemeenten kunnen subsidie aanvragen voor de externe kosten die zij maken voor stimulering van initiatieven en inhuren/vergroten van deskundigheid.	1. CPO groepen vragen aan; rechtspersoon verplicht 2. Gemeente vraagt aan	1. 50% van de kosten, max. € 2.500 per woning en € 25.000 per project 2. max. € 10.000	€ 561.000 binnen Bouwimpuls	Het gesubsidieerde onderzoek of de voorbereidingen moeten binnen één jaar worden afgerond Een project bestaat uit minimaal 3 woningen	Regeling valt onder de provinciale Bouwimpuls regeling
Gelderland www.gelderland.nl	1. Kosten voor procesbegeleiding van een CPO groep; 2. Kosten voor stimulerende initiatieven van gemeenten	In beide gevallen geldt de gemeente als aanvrager	1. 75% van de kosten tot max. € 50.000 per project 2. 75% van de kosten tot max. € 25.000 per initiatief	ca. € 1,1 miljoen	Project past binnen het kwalitatief woonprogramma Reguliere werkzaamheden van een gemeente komen niet in aanmerking	Regeling valt onder de provinciale regeling Vitaal Gelderland 2008
Flevoland http://flevoland.regelingenbank.eu/regeling/?id=653	Subsidie wordt uitsluitend verstrekt voor: - De kosten voor het opstellen van plannen en werven van deelnemers, leidend tot het oprichten van een rechtspersoon en de kosten samenhangend met de oprichting zelf, zoals notariskosten; - Het inhuren van onafhankelijke externe deskundige(n) door de CPO groep, voor coördinatie en procesbegeleiding bij het voorbereiden en opstellen van een collectief bouwplan. Het subsidiëren van ontwerpwerkzaamheden en reguliere advieskosten samenhangend met bouwplanontwikkeling wordt hier expliciet uitgesloten.	De aanvraag wordt door de gemeente ingediend. Bij de aanvraag moet worden aangegeven op welke deskundigheid door de CPO groep een beroep wordt gedaan voor de begeleiding bij de oprichting van de rechtspersoon en de planvorming.	€ 3.000 per woning met een maximum van € 30.000 per project Provincie kan besluiten tot 90% te bevoorschotten	€ 315.394	Een project bestaat uit minimaal 5 woningen, tenzij het een aanvraag betreft van minimaal 3 woningen in combinatie met andere functies waarbij het om wonen boven winkels en/of voorzieningen gaat Het CPO-project moet binnen twee jaar na aanvraag beschikken over een bouwvergunning Bij de aanvraag moet de concrete bouwlocatie worden aangegeven	Er gelden zogenaamde 'trekkingsrechten' per gemeente. Begin 2010 wordt zonedig herverdeeld wanneer gemeenten geen gebruik maken terwijl elders wel vraag is Het budget wordt als volgt verdeeld: a. gemeenten Dronten, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde ieder: € 30.000 b. gemeente Almere: € 108.552,-- c. gemeente Lelystad: € 86.842,--

provincie	voor wat?	wie vraagt aan?	subsidie per project	totaal beschikbaar	voorwaarden	opmerkingen
Noord-Holland www.noord-holland.nl	1. voor het inschakelen door de CPO groep van een externe onafhankelijke procesbegeleider, en/of voor de kosten voor het oprichten van een stichting of vereniging 2. voor het opstellen van een CPO visie of een haalbaarheidsonderzoek door de gemeente	1. CPO groepen vragen aan, met steun van de gemeente; rechtspersoon verplicht 2. gemeente vraagt aan	1. 75% van de kosten, max. € 30.000 per project 2. 75% van de kosten, max. € 25.000 per project	ca. € 1,15 miljoen	Gemiddelde realisatiekosten van de woningen mogen niet hoger zijn dan € 250.000,- Een deel van het budget wordt gereserveerd voor kwetsbare doelgroepen, zoals mensen met een behoefte aan zorg, ondersteuning en/of welzijn	De regeling eindigt vooralsnog op 31 december 2010
Utrecht www.provincie-utrecht.nl	1. Ondersteuning van gemeenten bij CPO stimulerende initiatieven 2. Ondersteuning van CPO groepen met expertise	1. Gemeente vraagt aan 2. Groep vraagt aan, in overleg met gemeente	1. In de vorm van expertise, een aantal adviesdagen 2. In de vorm van advies van 'erkende' adviesbureaus, afhankelijk van projectfase tot max. € 75.000 per project	1. € 100.000 2. € 600.000	1. geen 2. Er moet sprake zijn van een globaal plan Minimaal 10 woningen Aantoonbaar sprake van een 'groep' Contact gelegd met de betreffende gemeente	Voor de initiatiefase is per groep max € 5.000 beschikbaar; voor de haalbaarheidsfase max € 20.000; voor de uitvoeringsfase max € 50.000.
Zuid-Holland www.zuid-holland.nl	Projectsubsidie aan gemeenten voor activiteiten gericht op het ondersteunen van CPO	Gemeente verleent subsidie voor de CPO activiteit en vraagt zelf een provinciale bijdrage hierin aan	Gemeente verleent subsidie, provincie draagt 70% hieraan bij, tot max. € 7.000/won en € 70.000 per project 100% bijdrage door provincie, wanneer de gemeente de grond gelabeld heeft voor het CPO initiatief. Max. € 10.000 per woning en € 100.000 per project	€ 1,39 miljoen	Gemeentelijke beschikking moet met aanvraag meegestuurd worden Gemeentelijke beschikking mag niet ouder dan 1 jaar zijn	

provincie	voor wat?	wie vraagt aan?	subsidie per project	totaal beschikbaar	voorwaarden	opmerkingen
Zeeland	Subsidie is bedoeld voor reële begeleidings-, ontwerp- en advieskosten in de aanloopfase, voor het afsluiten van de hypotheekovereenkomst	Groep vraagt aan bij de stichting CPO Zeeland. Zij beheert voor de provincie het subsidiebudget. Gemeente moet medewerking verlenen	De voorfinanciering bedraagt max € 4.000 met een maximum van € 50.000 per project. Daadwerkelijke stimuleringsbijdrage bedraagt max. € 2.500 met een maximum van € 40.000 per project.	€ 326.000	Collectief moet georganiseerd zijn als rechtspersoon Het woningbouwproject omvat minimaal 3 woningen Bouwgrond moet aantoonbaar beschikbaar zijn of komen	Uitvoering verloopt via de stichting CPO Zeeland, www.cpoz.nl
Noord-Brabant www.brabant.nl	Kosten van de groep in de voorfase, tot aan bouwvergunning	CPO groepen vragen aan, met steun van de gemeente; rechtspersoon verplicht	€ 4.000 per woning, max. € 200.000 per project	ca. € 5 miljoen	50% van de groep moet uit koopstarters bestaan; Project bestaat uit min. 10 woningen; Er is professionele en onafhankelijke begeleiding; Er is een locatie; Bouwvergunning mag niet verleend zijn	
Limburg www.limburg.nl	1. Kosten voor de ontwikkeling van plannen, in nieuwbouw en bestaande bouw. 2. Kosten voor onderzoek naar haalbaarheid in bestaande bouw. 3. Kosten voor stimulerende initiatieven van gemeenten	1 en 2. CPO groep vraagt aan, rechtspersoon is verplicht 3. Gemeente is aanvrager	1. 75% van de kosten, max. € 4.000/ woning in nieuwbouw, max. € 5.000/ woning in bestaande bouw; beiden max. € 50.000 per project 2. 50% tot max. € 7.500 per studie 3. 75% tot max. 10.000 per project	€ 587.300	CPO project bestaat uit min. 5 woningen Gemeente verleent medewerking aan het project Er is professionele en onafhankelijke begeleiding	